

A Fővárosi Ítéltábla a Sár és Társai Ügyvédi Iroda (fél címe 1 II. emelet, ügyintéző: Hennelné dr. Komor Ildikó ügyvéd) és a Danubia Szabadalmi és Jogi Iroda Kft. (fél címe 1, ügyintéző: Lantos Mihály szabadalmi ügyvivő) által képviselt I.rendű felperes neve (I.rendű felperes címe) I. rendű és II.rendű felperes neve (II.rendű felperes címe) II. rendű felpereseknek a Koppány Ügyvédi Iroda (....., ügyintéző: dr. Koppány Tamás Mátyás ügyvéd) és az Advopatent Szabadalmi és Védjegy Iroda (....., ügyintéző: **K.Gy.** szabadalmi ügyvivő) által képviselt I.rendű alperes neve (....) I. rendű, a Ruzshty Ügyvédi Iroda (...., ügyintéző: dr. Ruzshty Gyula ügyvéd) által képviselt II.rendű alperes neve ( ....) II. rendű, a Koppány Ügyvédi Iroda (....., ügyintéző: dr. Koppány Tamás Mátyás ügyvéd) által képviselt III.rendű alperes neve (III.rendű alperes címe) III. rendű és IV.rendű alperes neve (.....) IV. rendű alperesek ellen szabadalomtörlesztés megállapítása és jogkövetkezményeinek alkalmazása iránt indított perében a Fővárosi Törvényszék 2015. december 4. napján kelt, 3.P...../2013/62. számú ítélete ellen a felperesek 63. sorszáma alatt előterjesztett fellebbezése folytán meghozta az alábbi

#### í t é l e t e t :

A Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyja.

Kötelezi az I. és II. rendű felpereseket, hogy 15 napon belül külön-külön fizessenek meg az I., III. és IV. rendű alpereseknek személyenként 15.000 (Tizenötezer) forint + áfa, a II. rendű alperesnek 50.000 (Ötvenezer) forint + áfa összegű másodfokú perköltséget.

Köteles az I. és II. rendű felperes külön-külön a tárgyi illetékfeljegyzési jog folytán le nem rótt 48.000 (Negyvennyolcezer) forint fellebbezési illetéket az államnak külön felhívásra megfizetni.

Az ítélet ellen nincs helye fellebbezésnek.

#### I n d o k o l á s

Az elsőfokú bíróság ítéletével a keresetet elutasította. Kötelezte a felpereseket, hogy 15 nap alatt, egyetemlegesen fizessenek meg az I., III. és IV. rendű alpereseknek 952.500 forint, a II. rendű alperesnek 381.000 forint perköltséget. Végül akként rendelkezett, hogy a felperesek kötelesek az illetékfeljegyzési joguk folytán le nem rótt 144.000 forint kereseti illetéket külön felhívásra az államnak megfizetni.

A tényállásban rögzítette, hogy az I. rendű felperes feltalálója és jogosultja a ....26-i elsőbbségű, .... lajstromszámú „Fatuskó-szeletelő gép” című szabadalomnak. Az 1. főigénypont szerint a találmány a) fatuskó-szeletelő gép, amelynek b) alváza, c) arra épített legalább egy motorja, d) a motorral hajtáskapcsolatban lévő szeletelőegysége van, azzal jellemezve, hogy e) a szeletelőegység fölött a szeletelőerők felvétele végett, f) az alvázhoz több ponton rögzített, g) garatja van, és/vagy h) a levágott szeletek tisztítása és rakatolása végett a szeletelő egység alatt rostafutószalagja van. A szabadalomnak négy aligénypontja van.

A felperesek 2007. március 17-én a találmány, a témakört érintő szellemi termékeik és egy tuskó-szeletelő (régi gép) hasznosítására korlátlan jogot engedtek a III. és IV. rendű alpereseknek, és a többségi tulajdonukban álló, már létező vagy megalakítandó gazdasági társaságnak. Ezen alperesek a hasznosítás céljából megalakították az I. rendű alperesi társaságot, a II. rendű alperesi cég a szerződéskötés időpontjában már működött. Az I. rendű alperes önjáró fa- és tuskófeldolgozó gép fejlesztésére 2009. július 30-án 29.800.000 forint innovációs támogatást kapott, a II. rendű alperes 2010. január 25-én nyert 24.915.000 forint technológiai támogatást. A II. rendű felperes műszaki főmérnökként 2009 februárjáig állt az I. rendű alperes alkalmazásában és ez idő alatt a szerződéssel átadott régi gép üzemben tartása, felújítása és korszerűsítése volt a feladata. A régi géppel 2007. március 13-14-én kísérleti üzemet tartottak, majd felújították, ez 2007 augusztusára fejeződött be. Ezután a gép 2008 januárjától 2010 áprilisáig leállásokkal, üzemzavarokkal, magas üzemelési költségek mellett, fődarabok cseréje árán használatban volt, végül szétszerelték. 2011. végére, részben a G. Egyetem közreműködésével az alperesek új tuskó-szeletelő gépet (új gép) építettek. Ennek alvázára nincs motor építve, a szeletelőegység meghajtása a hajtótengely-csatlakozás segítségével történik. A garat az alvázhoz van rögzítve. A szeletelőerők felvételére keretszerkezet szolgál, amely két rúd segítségével elmozdulás-mentesen ki van kötve a mozgókést mozgató forgattyús hajtómű csapágyházához. A levágott szeletek tisztítását és továbbítását egy sor párhuzamosan elrendezett, nagy sebességgel lamellás tárcsákat forgató tengelyekből álló anyagszétválasztó és továbbító szerkezet végzi. Az új gépet daruval ellátott nyergesvontató tudja a munkavégzés helyszínére szállítani, ennek motorja a hajtótengely segítségével képes a szeletelőegység mozgókését meghajtani. A gép-együttes nem rendelkezik sikeres műszaki vizsgával, szükséges engedélyekkel.

A felperesek 2013. január 2-án kelt levelükben sérelmezték, hogy az alperesek nem fizetnek licencdíjat, nem tesznek eleget együttműködési kötelezettségüknek, és közölték, hogy ezzel szerződésszegést követnek el. Felajánlották, hogy 50.000.000 forint ellenében átruházzák a szabadalmi jogot, a régi gép tulajdonjogát és az ahhoz kapcsoló know-how-t. Az ajánlat elutasítása esetére kilátásba helyezték a licencszerződés felmondását, aminek következtében bitorlásnak fog minősülni a gép további használata. A III. rendű alperes 2013. január 8-ai válaszlevelében vitatta a követelés jogalapját és közölte, hogy elkészült az üzemszerű működésre alkalmas új gép, aminek folyik a vizsgára való felkészítése, üzemi próbája, az ajánlatot figyelemre méltatlannak tartotta. A felperesek 2013. január 24-én súlyos szerződésszegésre hivatkozva a használati szerződést azonnali hatállyal felmondták, ezt az alperesek 2013. január 31-én vették át. Az új gép 2013. február 1. óta a II. rendű alperes telephelyén áll egy csarnokban.

A felperesek keresete annak megállapítására irányult, hogy 2013. február 1-től az új gép II. rendű alperes ingatlanán, hasznosítás céljából történő raktáron tartásával az alperesek bitorolják a perbeli szabadalmat. Kérték az alpereseket a bitorlás vagy az azzal közvetlenül fenyegető cselekmény abbahagyására kötelezni és eltiltani a további jogsértéstől. Nyilvános elégtételadásra is igényt tartottak, emellett kérték elrendelni az új gép lefoglalását vagy részükre való átadását, illetve jogsértő mivoltától történő megfosztását. Ezen túl az elért gazdagodás visszatérítését is követelték, ennek összegét 100.000 forintban határozták meg. Állították, hogy a szabadalom összes igénypontja megvalósul az új gépben, így az beleesik a szabadalom oltalmi körébe. A felmondást érvényesnek tekintették, mivel ahhoz az alperesek súlyos szerződésszegése vezetett.

Az alperesek a kereset elutasítását kérték. Előadták, hogy az új gép nem azonos a szabadalommal védett megoldással, arra maradéktalanul nem olvashatók rá az igénypontok, és nem sérthet szabadalmi jogokat. Hangsúlyozták, hogy az átadott gép üzemszerűen nem működött, nem is lehetett erre alkalmassá tenni, kizárólag a technológia szemléltetésére volt jó. Az új gép a

szabadalom hibáit kiküszöbölve, lényegesen eltérő műszaki megoldásokkal valósult meg. Ennek igazolására csatolták **K.Gy.** szabadalmi ügyvivő felkérésükre készített magánszakvéleményét. Az alperesek elismerték, hogy a fejlesztések során kísérleti jelleggel végeztek tuskó szeletelést, ebből lett bevételük, de ezt a jogszabály szerint nem árbevételeként, hanem a beruházást csökkentő költségként lehetett elkönyvelni, vagyis csak pénzügyileg nem realizálható árbevétel keletkezett. Ezért vitatták, hogy beszámolási vagy díjfizetési kötelezettségük lett volna és az együttműködési kötelezettségnek is eleget tettek, hiszen amíg a régi gép üzemszerű működésre alkalmassá tétele zajlott, addig a II. rendű felperes főállásban az alperesek alkalmazásában állt. A felmondást pedig mindezek miatt érvénytelennek tartották.

Az elsőfokú bíróság a keresetet nem találta alaposnak.

A szerződés felmondásának érvényességét vizsgálva rögzítette, hogy a megállapodás 9. pontja értelmében a hasznosításból származó nettó árbevétel képezte az 5%-os mértékű licencdíj fizetés alapját, azonban bizonyítás hiányában nem lehetett meggyőződni arról, hogy a régi gép hasznosításából volt-e nettó árbevétele az alperesi vállalkozásoknak. A felek szerződési akarata szempontjából lényegesnek találta azt a kikötést, miszerint „Nem képezi a jutalék alapját a pénzügyileg nem realizálható árbevétel.”. E körben szükségesnek mutatkozott, hogy könyvszakértő vizsgálja bekerült-e a régi gép aktivált, tárgyi eszközként az alperesek könyveibe, hiszen enélkül a tuskó szeletelésből befolyt összeg árbevételeként nem könyvelhető el. A bíróság a szakértői bizonyítást e vonatkozásban el is rendelte, utóbb azonban a felperesek az indítványukat visszavonták, ezért tényként fogadta el azt az alperesi állítást, hogy a régi gép a jelentős ráfordítások ellenére nem került üzemszerű termelésre alkalmas állapotba. A III. rendű alperes nyilatkozata mindössze arra irányult, hogy a gép kísérleti/próba szeleteléseket végzett és kizárólag ebből származott bevétel, ami nem értelmezhető kiterjesztően, a gép hasznosítás céljából való üzemeltetéseként. A felperesek további hasznosításra pedig bizonyítást nem ajánlottak fel. Az új gép kapcsán rámutatott, hogy forgalomba helyezésére vonatkozó hatósági engedélyek hiányában nem is merülhetett fel a gép kísérleti üzemén kívüli hasznosítása.

A szerződés egyéb rendelkezéseiből megállapította, miszerint a felek arra szerződtek, hogy az alperesek komoly „idő, energia és pénzügyi ráfordítással” üzemszerű működésre alkalmassá teszik az átadáskor erre nem képes régi gépet, és a 12. pont alapján az is ismert volt, hogy a vállalt feladat „komoly anyagi konzekvenciákkal” fog járni. Tehát a felek fejlesztésben is megállapodtak és a régi gép állapota miatt ebben a helyzetben életszerűnek látta a felek azon közös akaratát, hogy a gép hasznosíthatóvá tétele, forgalomba helyezése érdekében végzett mellékesen elért árbevétel a kísérleti üzem folytatásának fedezetéül használandó fel. Ez a kockázatközösség észszerűen kizárja, hogy a felpereseket jutalék illesse a hasznosítást megelőző próbaüzemmel elért bevételből. A 9. pont utolsó mondatának a licencszerződéses gyakorlattól idegen, számviteli megközelítésű rendelkezése is ezt az akaratot jelzi. A próbaüzemből befolyt bevételt a felek nem tekinthették „pénzügyileg realizálható árbevételnek”, így ha volt is ilyen, az nem képezte elszámolás és jutalék alapját. A felperesek tehát alappal nem hivatkozhattak a díjfizetés késedelmére, így a megállapodás felmondása a szerződéssel ellentétes volt, ekként érvénytelen. Ezáltal az alperesi hasznosítás egyik gép tekintetében sem jogosulatlan, így nem merülhetett fel szabadalombitorlás.

Az elsőfokú bíróság, utalva a találmányok szabadalmi oltalmáról szóló 1995. évi XXXIII. törvény (Szt.) 19. § (2) bekezdés a) pontjára tiltott hasznosítási cselekményt nem látott megállapíthatónak. A felperesek a hasznosítás céljából való raktáron tartást kifogásolták, azonban az alperesek nem emiatt tárolják az új gépet. Kiemelte, hogy a felperesek a 2013. januári felszólító levelükben figyelmeztették az alpereseket, hogy a találmány felmondást követő további hasznosítása, beleértve

a tuskó-szeletelő gép hasznosítását is szabadalombitorlást fog megvalósítani. 2013. február elejétől az új gép egy csarnokban áll és a felperesek nem bizonyították, hogy az alperesek hasznosítás céljából tartják azt raktáron, így az elsőfokú bíróság bizonyítottan fogadta el, hogy az alperesek céljai között nem szerepelt az új gép hasznosítása, magatartásuk preventív jellegű volt, nem akartak okot adni bitorlási per megindítására. A felperesek tehát idő előtt panaszolták a bitorlást, hiszen az alperesek magatartása a peresített időszakban éppen a felperesi tájékoztatás okán arra irányult, hogy ne kövessenek el bitorlást. Ez megalapozza a kereset elutasítását annak vizsgálata nélkül is, hogy az új gép hasznosítására rendelkeztek-e az alperesek engedéllyel, illetve az beleesik-e a szabadalom oltalmi körébe.

Ennek ellenére, kitérve az Szt. 24. § (1)-(4) bekezdéseire vizsgálta a bíróság azt is, hogy ráolvasható-e valamennyi szabadalmi igénypont az új gép szerinti megoldásra és ezt nem látta megállapíthatónak. Az értékelésnél az alperesek előadásaként figyelembe vette a csatolt magánszakértői véleményt, mert az időközben I. rendű alperes perbeli képviselőjévé vált szabadalmi ügyvivő érvelése szakmailag megalapozott, egyértelmű és koherens. Összevetve a szabadalom b), c) és d) igényponti jellemzőit az új gép szerinti kialakítással megállapította, hogy sem azonosságról, sem egyenértékűségről nincs szó, mivel a vizsgált jellemzők nem azonos feladatot, nem azonos módon és nem azonos eredménnyel oldanak meg. Elvégezte az összehasonlítást az e), f) és g) igényponti jellemzők, valamint az új gépben alkalmazott megoldás között és arra a következtetésre jutott, hogy utóbbiban nem valósulnak meg ezen jellemzők és nem is helyettesítik őket ekvivalens jellemzőkkel. A szeletelőerőket az új gépben is fel kell venni, de ez nem azonos módon és nem azonos eredménnyel történik a két megoldásban. A levágott szeletek tisztítása és továbbítása tekintetében is eltérőnek találta az ütköztetett megoldásokat, ugyanis az új gépben alkalmazott szerkezet nem valósítja meg a szabadalom h) igényponti jellemzőjét és nem is egyenértékű helyettesítése annak. Miután nem nyert bizonyítást, hogy az új gépben a felperesi szabadalom főigénypontjának minden jellemzője megvalósul, az új géppel az alperesek nem követhetnek el bitorlást semmilyen hasznosítási cselekménnyel, még engedély hiányában sem. Ilyen indokok mellett az elsőfokú bíróság a felperesek keresetét elutasította.

A döntés ellen a felperesek éltek fellebbezéssel, ebben elsődlegesen annak megváltoztatásával a keresetük szerinti ítéletet kérték, másodlagosan a határozat hatályon kívül helyezését indítványozták.

Álláspontjuk szerint az elsőfokú bíróság tévesen értelmezte a licencszerződésben alkalmazott kifejezéseket és tévedett, amikor az alperesek elismerése ellenére nem látta bizonyítottan, hogy a tuskószeletelésből származott bevételük, ami a 2000. évi C. törvény 72. § (1) bekezdése alapján egyértelműen csakis az engedményekkel, illetőleg áfával csökkentett nettó árbevétel lehet. Hasonlóan téves az ítélet a pénzügyileg realizálható nettó árbevétel tekintetében, ilyen fogalom ugyanis a jogszabályban nincs. Hangsúlyozták, hogy szándékuk még véletlenül sem irányult a hasznosítási jog ingyenes átadására. A kísérleti célú hasznosítás kapcsán kifejtették, hogy minden gazdasági előnyt eredményező tevékenység gazdasági jellegű, hiszen nincs olyan kritérium, ami a próbajellegű, illetve a haszonszerzést célzó üzemeltetést elhatárolná. Az alperesek a régi gépet 2008 januárjától 2010 áprilisáig üzemeltették, ami az időszak hossza, továbbá amiatt sem tekinthető kísérletinek, hogy a berendezés kipróbálására a szerződéskötést megelőzően két nap is elég volt. Az alperesek tehát kísérletet csak az új géppel végezhettek. Iratellenes az ítéletben, hogy az új gép üzembe helyezésére vonatkozó hatósági engedélyek hiánya kizárná az üzemszerű működést, hiszen azokat az alperesek mellékeltek, amennyiben pedig további műszaki vizsga szükséges, ezt a hasznosítási szerződés 4., 5. pontja értelmében az alpereseknek kell biztosítaniuk. De az új gép önállóan is működésképes, így a szállító jármű műszaki vizsgájának hiánya nem akadályozza az üzemeltetést. A valóságban a jármű és a gép közös egységet alkot, egybe vannak építve, így a független működés az új gép esetében lehetetlen. Kiemelték, hogy mivel az alperesek

tuskószeletelést végeztek a géppel, és az értékesített faanyagból bevételt érték el ez szabadalombitorlásnak minősül. Ráadásul nem merült fel olyan adat, ami cáfolta volna, hogy az alperesek az új gépet hasznosítási céllal tartják raktáron.

A felek szerződési akarata körében előadták, hogy az alperesek a saját erőforrásaik igénybevételével vállalták a régi gép üzemszerű működtetésre alkalmassá tételét, a felperesek közreműködése csak külön díjazás mellett történhetett volna, így kétséges a kockázatközösség. Nyomatékosították, hogy az alperesek mindvégig elzárkóztak az adatszolgáltatás elől, kötelezettségüket még akkor sem teljesítették, amikor a szakértői szemlén láthatóvá vált, hogy a II. rendű alperes könyveiben szerepel a szabadalom hasznosításából eredő, árbevételt bizonyító számla. A perben pedig magatartásuk ellentmondásos volt, eleinte tagadták, később mégis beismerték a díj ellenében történt tuskószeletelést. A szakértői bizonyítás megszakítása kapcsán előadták, hogy azért látták azt indokoltnak, mert az általuk megjelölt cégek egyszerű megkeresésével a bíróság megbizonyosodhatott volna arról, hogy fizettek-e az alperesek bármelyikének a szabadalom hasznosításával összefüggésben, és akár csak egy ilyen nyilatkozat is elegendő lett volna szerződésszegésük megállapítására. Többszöri bizonyítási indítványukat azonban az eljáró bíróság indokolás nélkül mellőzte.

Fenntartották, hogy az új gép beleütközik a szabadalomba és megjegyezték, hogy értelmetlen volt a felmondás érvényességét vizsgálni, ha a bíróság eleve úgy gondolta, hogy az alperesek nem végeztek jogsértő tevékenységet. Érveik szerint, mivel a bitorlás további bizonyítására bírósági felhívás nem történt, ezért a döntés tükrében, megalapozatlansága bizonyítására szakvéleményt szereztek be. A felperesek a fellebbezés kiegészítéséhez csatolták a Dr. P.T. gépészmérnök (BME) által jegyzett magánszakértői véleményt, ami alátámasztja szabadalmi ügyvivőjük elsőfokú eljárásban kifejtett érvelését. Ennek lehetőségét a Pp. 235. § (1) bekezdése nem zárja ki, a szakértő megállapításait, mint a fél szakmai véleményét figyelembe lehet venni, különös tekintettel arra, hogy az elsőfokú eljárásban a felpereseknek nem volt módjuk egyéb bizonyíték előterjesztésére, mivel a bíróság pervezetéséből alappal feltételezték, hogy a bitorlás tekintetében nincs szükség további bizonyításra. Rögzítették, hogy a bíróság az új gépet a K....-féle szakvélemény ábráin vázolt szerkezettel azonosította, ám a bitorló új gépnek ezek csak a lényegesen leegyszerűsített modelljei, ugyanakkor a gépet a csatolt fényképek részleteiben mutatják be és erre az eltérésre a felperesek a 2013. novemberi beadványaikban már részletesen rá is mutattak. Az ítélet abból indul ki, hogy az új gép járműre szerelés nélkül is működőképes, mert a motor nincs az alvázára építve, de az ekvivalencia kérdésénél is elemzi, hogy az új gép mennyivel sokrétűbb és teljesebb annál, mintha csak a járműre lenne szerelve. Ezek az állítások, mint kiindulási alapok nem helytállóak a per tárgyát képező esetre.

Az I. rendű alperes fellebbezési ellenkérelme az ítélet helybenhagyására irányult, annak helyes indokaira tekintettel. Rámutatott, hogy a fellebbezéshez csatolt új szakvéleményt a másodfokú eljárásban már nem lehet értékelni.

A II. rendű alperes fellebbezési ellenkérelmében szintén az elsőfokú határozat helybenhagyását indítványozta. A döntést a szerződés felmondása és a bitorlás tekintetében egyaránt megalapozottnak és kellően indokoltnak találta, hatályon kívül helyezésre nem látott indokot. Eljárási akadályra hivatkozva az új szakvélemény figyelmen kívül hagyását kérte, egyidejűleg csatolta az ezzel kapcsolatos szakmai észrevételeit.

A III. és IV. rendű alperesek a fellebbezésre nem tettek észrevételt.

A fellebbezés nem alapos.

Az elsőfokú bíróság a rendelkezésre álló bizonyítékok okszerű mérlegelésével jutott arra a helyes következtetésre, hogy az alperesek részéről szabadalombitorlás nem történt.

A másodfokú bíróság a fellebbezés alapján először azt vizsgálta, hogy az elsőfokú bíróság vétett-e eljárás megismétlését indokoló eljárási hibát, de azt nem tapasztalt, így nem volt akadálya az ítélet érdemi felülbírálatának. Az eljárás bírósága a 2014. február 28-ai tárgyaláson kimerítő tájékoztatást adott a felpereseknek a perben bizonyítandó tényekről és a bizonyítási teherről. A felperesek a szabadalom bitorlás tekintetében tudatában voltak a bizonyítandó tényeknek és ennek megfelelő volt az eljárásuk is. A felpereseket képviselő szabadalmi ügyvivő 8/F/1. szám alatti előkészítő iratában a **K.Gy.** szabadalmi igénypontokat összevető munkájában szereplő ábrák helyességét nem kifogásolta, csak nem tartotta teljesnek. A véleményre a felperesi oldal megtette a nyilatkozatát, mint ahogy részletesen és többször reagált a kiegészítésére is. Emellett csatolásra kerültek a fatuskó-szeletelő gépek fotói is és rendelkezésre állt a szabadalom lajstromkivonata, aminek alapján az iparjogvédelmi ügyekre szakosodott, elsőfokú műszaki végzettséggel rendelkező bírói tanács saját szakértelme alapján, szakértő bevezetése nélkül is meg tudta ítélni miként viszonyul egymáshoz a találmányi megoldás és az alperesek által létrehozott új gép. Ezért az elsőfokú bíróságot nem terheli mulasztás a Pp. 3. § (3) bekezdése kapcsán, kioktatási és tájékoztatási kötelezettségének megfelelően eleget tett.

Az elsőfokú bíróság által elbírálásra váró kereset a felperesek beadványainak tartalma szerint a következő volt: az I. rendű felperes kérte az új gép raktározásával 2013. február 1-től megvalósult szabadalom bitorlás megállapítását és jogkövetkezmények alkalmazását, míg az I. és II. rendű felperesek közös kérelme a régi gépre vonatkozó hasznosítási szerződés felmondása érvényességének a megállapítására irányult.

A szabadalom bitorlást az I. rendű felperes az új gép vonatkozásában állította, amit abban látott megvalósulni, hogy az alperesek 2013. február 1-től az új gépet a II. rendű alperes ingatlanán, hasznosítás céljából raktáron tartják.

A másodfokú bíróság az elsőfokú ítéletben kifejtett indokolási sorrendtől eltérően arra helyezi elsődlegesen a hangsúlyt, hogy a jelen esetben nem valósul meg az új gépben a szabadalom igénypontjának minden jellemzője. Az elsőfokú bíróságnak a szabadalom és az új gép összevetéséből levont érveivel és következtetéseivel a másodfokú bíróság maradéktalanul egyetértett, az ítélet helyes indokaira csak visszautal a Pp. 254. § (3) bekezdése alapján, azok szükségtelen megismétlése nélkül.

Az ítélet tábla kitér azonban a c) igényponti jellemzőre, aminek értelmében a találmány szerinti fatuskó-szeletelő gépnek ráépített legalább egy motorja van. A fellebbezés ugyanis hangsúlyosan érvelt azzal, hogy a Kovári-féle véleményben szereplő ábrák nem teljesek, mert a valóságban a sérelmezett szerkezet egy teherautóba lett beépítve, ami egyrészt biztosítja az önjáróságát és szállíthatóságát, másrészt tartalmaz egy saját darut is, amellyel a tuskók a garatba emelhetők. Az elsőfokú eljárásban azonban a felperesek a szabadalmi ügyvivő véleményére adott 8. sorszámú előkészítő iratukban és később sem kifogásolták az ábrákat. Az alperesek konzekvensen azt adták elő, hogy a vélemény ábrái és a rajtuk látható szerkezeti kialakítások az új gép valóságos konstrukciójának felelnek meg, az elkészült gép felépítése azokkal teljesen azonos. Ebben a helyzetben a Pp. 164. § (1) bekezdése szerint az I. rendű felperest terhelte volna a bizonyítás, amennyiben az az álláspontja, hogy a ténylegesen megépített berendezés szerkezetében eltér a véleményben látható ábráktól. Erre vonatkozóan bizonyítási indítványt azonban az I. rendű felperes nem terjesztett elő. Ezért az elsőfokú bíróság a szabadalmi ügyvivők által készített beadványokat és a rendelkezésére álló egyéb adatokat mérlegelve hozta meg a döntését. Önmagában az a körülmény, hogy a törvényszék az érintett megoldások ütköztetéséből arra a következtetésre jutott, hogy azok

eltérőek, és ezzel a felperesek nem értenek egyet, nem eredményezi a döntés megalapozatlanságát és nem teszi lehetővé, hogy erre hivatkozva a Pp. 235. § (1) bekezdésébe ütköző módon a másodfokú eljárásban szakértői véleményt csatoljanak. Ennek okán a másodfokú bíróság Dr. P.T. szakvéleményét nem értékelhette.

A másodfokú bíróság azt is hangsúlyozza, hogy az Szt. 24. §-a értelmében az elemzés során nem a régi gépből kellett kiindulni, hanem a szabadalom lajstromban rögzített igénypontjait kellett a leírás és a rajzok tükrében összevetni a bitorlónak állított megoldással, az új géppel. Egyéb bizonyítás hiányában a rendelkezésre álló adatokból helyesen állapította meg az elsőfokú bíróság, hogy az új gépre nem olvasható rá a c) igényponti jellemző, mert alvázán nincs motor, ezáltal könnyebben szállítható terepen és modulként való alkalmazhatósága is előnyöket rejt magában.

Az elsőfokú bíróság azt is helytállóan fejtette ki másodlagos indokként, hogy a tárgyi esetben nem állapítható meg szabadalombitorlást eredményező hasznosítási cselekmény. Az Szt. 19. § (2) bekezdésének a) pontja tiltja a találmány tárgyát képező termék használat céljából történő raktáron tartását, de az adott tényállás mellett az alperesek nem a hasznosítás céljából raktározzák az új gépet, hanem azért, mert a felperesek a 2013. január eleji levelükben előrevetítették, hogy amennyiben nem tesznek eleget a régi géppel kapcsolatos díjfizetési kötelezettségüknek vagy nem fogadják el az 50 millió forintról szóló ajánlatukat, úgy a szerződést felmondják és minden további hasznosítás a szabadalom bitorlására vezet. Ebben a sajátos helyzetben, amikor a felperesek a régi gépre vonatkozó szerződést 2013. január 31-én felmondták, az alperesek 2013 februárjától az új gépet a jogsértés elkerülése céljából tárolják, a hasznosítási cél nem állapítható meg.

Megjegyzi a másodfokú bíróság, hogy a bitorlási kereset nem volt kellően határozott, mert valamennyi alperessel szemben előterjesztésre került, de az I. rendű felperes nem adott elő tényállást és nem jelölte meg a jogszabályi alapját sem annak, hogy az új gépnek a II. rendű alperes telephelyén való sérelmezett tárolása kapcsán a többi alperes jogsértése miben nyilvánul meg. Minthogy jogellenes hasznosítást a kifejtettek szerint az új gép vonatkozásában az I. rendű felperes nem bizonyított, így a bitorlás megállapítása iránti kereset nem vezethetett eredményre.

A felmondás érvényességét az I. és II. rendű felperesek az I. és II. rendű alperesekkel 2007. március 17-én a perbeli találmány, a témakört érintő szellemi termékeik és a régi tuskó-szeletelő gép hasznosítására kötött szerződés 2013. január 24-ei felmondása kapcsán kérték megállapítani és kérték a III. és IV. rendű alpereseket e tekintetben tűrésre kötelezni (16. sz. beadvány).

A megállapítási kereset szabályait a Pp. 123. §-a szabályozza, amelynek második mondata értelmében megállapításra irányuló egyéb kereseti kérelemnek csak akkor van helye, ha a kért megállapítás a felperes jogainak az alperessel szemben való megóvása végett szükséges, és a felperes a jogviszony természeténél fogva vagy a kötelezettség lejártának hiányában vagy valamely más okból teljesítést nem követelhet. Az adott esetben ezen konjunktív feltételek fennállása nem volt megállapítható és a felperesek nem is adták indokát annak, hogy milyen jogvédelmi helyzet indokolja a megállapítást. A felperesek felmondásukat az elszámolási kötelezettség és a licencdíj fizetési kötelezettség nem teljesítésével és az együttműködési kötelezettségük megszegésével indokolták, de díjfizetésben való marasztalást nem kértek, holott ennek nem volt akadálya. Ez kizárja, hogy a felperesek önmagában megállapítás iránt terjesszenek elő keresetet. Feltételezhetően e kérelem előterjesztését az indokolta, hogy az alperesek azzal is védekeztek, miszerint bitorlást azért sem valósítanak meg, mert szabadalom hasznosítási szerződésük van. A bitorlást azonban az I. rendű felperes az új gép hasznosításával állította, míg a licencszerződés a régi gépre vonatkozott, ezért a bitorlási kérelem elbírálása szempontjából a régi gépet érintő felmondás érvényessége közömbös.

Mindezek alapján a Fővárosi Ítéltábla a fentiekben kifejtett, kisebb részben eltérő indokok mellett az elsőfokú bíróság érdemben helyes ítéletét a Pp. 253. § (2) bekezdése alkalmazásával helybenhagyta.

A fellebbezés nem volt sikeres, ezért a Pp. 239. §-a és 78. § (1) bekezdése alapján a felperesek kötelesek megtéríteni az alperesek másodfokú perköltségét, ami a képviselőjükben eljáró szabadalmi ügyvivő, illetve ügyvéd 24/2004. (VI. 30.) IM rendelet 2. § (3) bekezdése és 5. §-a, illetve 32/2003. (VIII. 22.) IM rendelet 2. § (2) bekezdése és 4/A. § (1) bekezdése szerint meghatározott munkadíját foglalja magában. A perköltség megállapításánál a másodfokú bíróság értékelte a ténylegesen elvégzett képviselői tevékenységet, így a fellebbezési ellenkérelem előterjesztését, a tárgyaláson való megjelentést, figyelemmel volt a meg nem határozható pertárgy értékre, és úgy találta, hogy mindezzel a rendelkező részben foglat összegek állnak arányban.

A tárgyi illetékfeljegyzési folytán le nem rótt fellebbezési illetéket az felperesek a 6/1986. (VI. 26.) IM rendelet 15. § (1) és (3) bekezdései szerint tartoznak megfizetni.

Budapest, 2016. június 9.

. Lesenyei Terézia s.k.  
a tanács elnöke

. Pullai Ágnes s.k.  
előadó bíró

. Mózsik Tímea s.k.  
bíró

A kiadmány hitelül:  
bírósági ügyintéző